

FARKLILAŞTIRILMIŞ METİNLERİN KULLANIMIYLA OKUDUĞUNU ANLAMA DÜZEYİNİN ARTIRILMASI HAKKINDA ÖĞRETMEN GÖRÜŞLERİ

Özlem ÜRERSOY
İDV Özel Bilkent Okulları
ozlem.urersoy@bilkent.edu.tr
ORCID: 0000-0002-7111-5812

Doç. Dr. Özlem BAŞ
Hacettepe Üniversitesi
ozlembas@hacettepe.edu.tr
ORCID: 0000-0002-0716-103X

Araştırma Makalesi

Geliş Tarihi: 03.12.2021

Revize Tarihi: 10.12.2021

Kabul Tarihi: 30.12.2021

Atıf Bilgisi: Ürersoy, Ö. ve Baş, Ö. (2021). Farklılaştırılmış metinlerin kullanımıyla okuduğunu anlama düzeyinin artırılması hakkında öğretmen görüşleri. *Ahi Bilge Eğitim Dergisi (ABED)*, 2(2), 48-64.

ÖZ

Farklılaştırılmış eğitim, öğrencileri bireysel olarak ele alıp ihtiyaçları ve ilgi alanları doğrultusunda gelişimlerini hızlandırmaya büyük ölçüde ışık tutan bir yaklaşım tarzıdır. Akademik becerilerin artırılması ve öğrencilerin gelişim ihtiyaçlarına özel bir yaklaşım sunması eğitim öğretim faaliyetleri için önem arz etmektedir. Farklı dil düzeylerine sahip öğrenciler için farklılaştırılmış Türkçe metinler sunulması öğrencilerin kendi düzeylerinde gelişmelerine fırsat sağlayacak önemli bir unsurdur. Bu çalışmanın amacı ilkökul öğretmenlerinin farklılaştırılmış metinlerin kullanımıyla farklı dil düzeylerine sahip öğrencilerin okuduğunu anlamasını sağlamak hakkındaki görüşlerini irdelemektir. Araştırmanın çalışma grubunu 2020-2021 öğretim yılında Ankara merkezde özel bir ilkökulda görev yapan 20 öğretmen oluşturmaktadır. Araştırmada nitel araştırma modeli kullanılmış olup görüşme yoluyla toplanan verilerin analizi içerik analiz yapılmıştır. Çalışma sonucunda öğretmenlerin görüşleri dikkate alınarak farklı düzeyler için metin hazırlanması konusunda “Farklılaştırılmış Türkçe metinlerle öğrencilerin anlama düzeylerini artırmak için öncelikle öğretmenin yeterli zamanının olması, öğrencilerin hazır bulunuşluklarının tespit edilmesi, ilgi alanları ve becerilerinin belirlenmesi, çeşitli alternatifler sunulan uzmanlar tarafından hazırlanmış metinlerin bulunması gerekmektedir.” tanımlaması ortaya çıkmıştır. Çalışmaya katılan öğretmenler farklılaştırılmış metinlerin kullanım sıklığını artırma yollarını “uzman desteği”, “kaynakların artırılması”, “öğretmen eğitimleri”, “zaman”, “meslektaş arşivi” ve “istikrarlı müfredat” anahtar kelimeleriyle ifade etmişlerdir. Katılımcı öğretmenlerin %55’inin Türkçe derslerinde öğrenci düzeyine göre metin hazırlamanın zaman gerektirdiği zorluğunu ifade ettiği ortaya çıkmıştır. Katılımcıların %65’i farklılaştırılmış metinlerin başarıyı artırma avantajı olduğunu vurgulamıştır. Katılımcıların %35’i metinlerin kullanım sıklığını artırmak için uzman desteği gerektiği ifadesi tespit edilmiştir. Katılımcıların tamamı kaynak ve kılavuzlarının yetersiz olduğunu ifade etmişlerdir. Çalışmanın farklılaştırılmış metin fikri konusunda eğitimcilere yeni bakış açıları kazandıracığı ve bu amaçla bir dijital arşiv fikri vereceği umulmaktadır.

Anahtar Kelimeler: Farklılaştırılmış metin, Türkçe dersi, okuduğunu anlama, ilkökul.

TEACHERS’ VIEWS ON RAISING LEVELS OF READING COMPREHENSION BY USING DIFFERENTIATED TEXTS

ABSTRACT

Differentiated education is an approach which sheds light on accelerating students’ development in accordance with their needs and interests by considering them individually. It is important to increase academic skills and to offer an approach specific to students’ developmental needs in educational activities. Providing differentiated Turkish texts for students of differing language levels is an important component to give them the opportunity to develop at their own level. Therefore, this study aims to analyse elementary school teachers’ views on helping students of differing language levels to comprehend what they read. The study group was composed of 20 teachers who taught in a private elementary school in Ankara city centre in 2020-2021 academic year. The study uses qualitative research model and the collected data were analysed through content analysis. The interview form used in the study was obtained through literature review and updates made to it. The argument “primarily teachers should have adequate time and students’ readiness as well as areas of interest and their skills should be determined, and texts prepared by experts should be available so as to raise students’ levels of comprehension through Turkish texts” was reached in terms of preparing texts for differing levels by considering the participants’ views. The participants explained the ways of increasing the frequency of using differentiated texts in such key words as “expert support”, “increasing the resources”, “sessions of teacher training”, “time”, “colleagues’ archive” and “stable curriculum”. It was found that 55% of the participants said that preparing texts suitable to students’ levels required time and that it was challenging. 65% of them, on the other hand, emphasised that differentiated texts offered advantages in increasing achievement while 35% stated

that expert support was needed to increase the frequency of using such texts. All of them pointed to the fact that the resources and guides were insufficient. The study is expected to give educators a new point of view in the idea of differentiated texts and to suggest the idea of creating a digital archive.

Keywords: Differentiated text, Turkish lesson, reading comprehension, primary school.

Giriş

Bir metni daha anlaşılır veya okunur yapan nedir? Bunun için bir formül oluşturulabilmesi mümkün müdür? Okumayı nasıl kolaylaştırabiliriz? Nasıl bir çalışma yöntemi her öğrencinin daha iyi okuyabilmesini ve anlayabilmesini sağlamaya yardımcı olabilir? Bu soruların yanıtını bulmak ve okunabilirliği geliştirmek için Türkçe dersinde ilkökul düzeyindeki öğrencilere göre metinleri farklılaştırma konusunda düşünmek gerekmektedir.

Okuma, gözümüzle algıladığımız işaret ve sembollerin beynimizin algıladığı hali ile yorumlanması sürecidir. Okuma becerisi, farklı kaynaklardan yeni bilgilere ulaşmak, yeni olay, durum ve deneyimlerle karşılaşma fırsatı yaratır. Okunabilirlik kavramı 19. yüzyılın başlarında Amerika'da ortaya çıkmıştır (Dubay, 2004). Genellikle okunabilirlik kavramının okunaklılık kavramıyla karıştırıldığına rastlanmaktadır. Okunaklılık, metnin şekil özellikleri, yazı karakteri gibi özelliklerle belirlenirken; okunabilirlik, okuyucuların metni kolay takip edip edemediğine dayanmaktadır (Bezirci ve Yılmaz, 2010). Okunabilirlik öğrencilerin özelliklerine göre değişebilmektedir. Belirli gelişim düzeyindeki öğrencinin seviyesi (akademik, dil vs.) yakın olsa da kendi aralarında zorluk ve başarı düzeyleri değişiklik göstermektedir. Öğrencilerin okuduğunu anlama seviyelerine göre metinlerin hazırlanması üzerine yapılmış çalışmalar sonucunda, öğrencilerin yaş düzeyine uygun metinler sunabilmek adına formüller üretilmiş ve okunabilirlik indeksi adı altında bir internet platformu kurulmuştur. İlgili platformda bir metin formüller kullanılarak hangi yaş grubuna ve sınıf seviyesine uygun olduğu ölçülmekte ve belirlenmektedir (<http://okunabilirlikindeksi.com/>). Ateşman, (1997) metin kavramının üzerinde durmuş, okunabilirliğin ve anlaşılabilirliğin farkını vurgulamıştır. Anlaşılabilirlikte içeriğin hangi konudan bahsedildiği söz konusu iken okunabilirlikte ise niceliksel özelliklerinin gözönüne alınması konusunun önemini belirtmiştir. Geliştirdiği formül metinleri kolay, orta, zor düzeylerine göre tespit etme işleminin pratikliğini sağlamıştır.

Okurun metni anlamlandırması karmaşık bir süreçtir. Her okur anlamlandırmayı farklı biçimde gerçekleştirir; bunun nedeni ön bilgi düzeylerinin ve bellekteki anlamlandırma şemalarının birbirinden farklı olmasıdır (Österholm, 2006). Öte yandan okuduğunu anlama becerisi Türkçe dersi de dahil olmak üzere her ders için akademik başarıyı olumlu/olumsuz yönde etkiler. Okuyucunun sözcük işlemeyi ve yorumlamayı yetkin biçimde nasıl sürdürdüğünün önemli bir bölümünü metni oluşturan dilsel özellikler belirler (Çetinkaya ve Uzun, 2011). Öğrenci düzeyine uygun olmayan metinler, sadece okuduğunu anlamayı değil; diğer bütün beceri ve alışkanlıkların edinimini olumsuz etkileyebilir (Karatay, Bolat, Güngör, 2013, s.620). Ders kitaplarında yer alan metinlerin öğrenciler tarafından kolayca anlaşılabilmesi konusunda alan yazında çok sayıda çalışmaya rastlanmıştır. Bauman'ın (1986) çalışmasında ortaokul öğrencilerine doğal oluşturulmuş ve öğrenci düzeyine uygun biçimde yeniden yazılmış metinler verilerek katılımcıların metinleri anlama düzeyleri sorgulanmıştır. Ders kitabından, başka kitap, dergiden vb. alınan metinlerin (doğal metin) öğrenci düzeyine uygun olarak yeniden yazılması durumunda, öğrencilerin bu metinleri daha iyi anladıkları ortaya çıkmıştır. Benzer biçimde Britton, Woodward ve Binkley (1993) ders kitaplarındaki metinlerin öğrenci düzeyine uygun olarak yeniden yazılmasının öğrencinin anlama düzeyini olumlu yönde etkilediğini belirtmektedirler. Yeniden yazılmış metinleri öğrenciler daha iyi anlamaktadır. Ön bilgileri yeterli olmayan öğrenciler doğal metni anlamakta zorlanabilmektedir (Kintsch, 1988). Bu nedenle zorluk düzeyi yüksek doğal metinler öğrencilerin dilsel, içeriksel ve biçimsel şemasına uygun düzenlemelerle yeniden oluşturulmalıdır.

Tomlinson (2001), geleneksel yaklaşımların dışına çıkarak farklıları vurgulamaktadır. Yapılandırıcı yaklaşımla öğrencilerin daha aktif olabileceği, öğrenme görevlerinin sorumluluğunu üstlenebilecekleri, hazır bulunuşlukları göz önünde bulundurularak öğrenme süreçlerinde aktif olabilecekleri çalışmalarla, öğrenme stilleri ve ön bilgilerini içeren yaklaşımların uygulanması gerekmektedir.

Bu araştırmanın amacı, ilkokul Türkçe derslerinde, farklılaştırılmış metinler hazırlanarak öğrencilerin dil gelişimine katkıda bulunulmasının değerlendirilmesi ve bu amaca hizmet edebilecek görüşlerin incelenmesidir. Araştırmanın sonucunda elde edilecek veriler farklılaştırılmış metin düzeylerinin Türkçe derslerinde kullanımının uygunluğu ve yeterliliği hakkında ilkokul öğretmenlerine yol göstereceği düşünülmektedir. Öğretmenlerin bu konu üzerinde düşünmeleri ve görüş bildirmeleri, farklılaştırılmış metinler hazırlama/edinme, daha pratik ve kolay çözümler üretilmesi konusunda yol gösterecektir.

Bu araştırmanın problem cümlesi şu şekildedir: “Türkçe derslerinde farklılaştırılmış metinler kullanarak okunabilirliğin artırılmasına ilişkin sınıf öğretmenlerinin görüşleri nelerdir?” Temel problem cümlesi altında cevap aranacak alt problemler aşağıdaki gibidir:

- Sınıf öğretmenlerinin Türkçe derslerinde farklı düzeylere sahip metinlerin okunabilirlik düzeylerini artırmada kullandıkları yöntemler nelerdir?
- Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersinde farklılaştırılmış metinler kullanarak okunabilirliğin artırılmasına ilişkin görüşleri nelerdir?
- Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersinde farklılaştırılmış metinler kullanılmasındaki avantajlara ilişkin görüşleri nelerdir?
- Sınıf öğretmenlerinin Türkçe dersinde farklılaştırılmış metinler kullanılmasındaki dezavantajlara ilişkin görüşleri nelerdir?

Yöntem

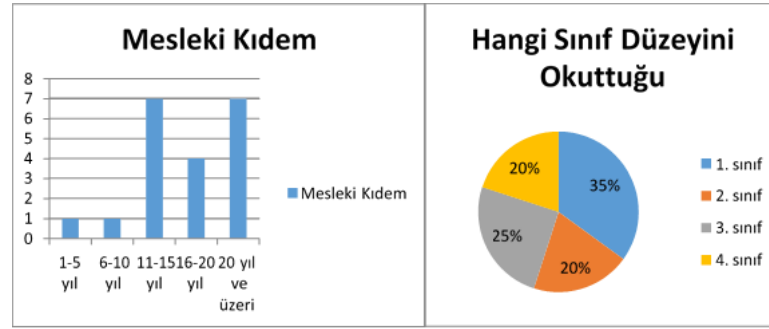
Bu bölümde; araştırmanın yöntemi, çalışma grubu ile veri toplama araçları, verilerin toplanması ve verilerin analizleri açıklanmaktadır.

Araştırma Modeli

Bu çalışmada nitel araştırma modeli kullanılmıştır. Merriam’a (2013) göre nitel araştırmalar, bilginin temeline katkı sağlamak, alana özgü uygulamalar geliştirmek, bir şeyin değerini belirlemek, özel bir probleme ilişkin vurgu yapmaktır. Nitel araştırma yönteminin kullanıldığı çalışmada durum çalışması metodu kullanılmıştır. Farklı dil düzeylerine sahip ilkokul öğrencileri için Türkçe derslerinde farklılaştırılmış metinler kullanarak okunabilirliğin artırılmasına yönelik görüşler açısından var olan durumun ortaya konmasında öğretmenlerin deneyimlerini paylaşmalarına olanak tanınması bu yöntemin kullanılmasının temel sebebidir. Creswell’e (2013) göre, nicel yöntemlerin kullanıldığı veri toplama araçları süreç içindeki öğretmenlerin araştırmacı ile etkileşiminin ve bireysel farklılıkların gözden kaçmasına sebep olabilmektedir oysa durum çalışması; araştırmacının zaman içerisinde sınırlandırılmış bir veya birkaç durumu çoklu kaynakları içeren veri toplama araçları (gözlemler, görüşmeler, görsel-ışitseller, dokümanlar, raporlar) ile derinlemesine incelediği, durumların ve duruma bağlı temaların tanımlandığı nitel bir araştırma yaklaşımıdır.

Çalışma Grubu

Araştırmada çalışma grubunu belirlemek için amaçlı örnekleme yöntemlerinden kolay ulaşılabilir örnekleme kullanılmıştır. Amaçlı örnekleme, olasılık temelli olmayan, araştırmanın amacına bağlı olarak bilgi açısından zengin durumların seçilerek derinlemesine araştırma yapılmasına olanak tanıyan bir örnekleme yaklaşımıdır (Büyüköztürk, Kılıç Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2012). Bu bağlamda 1-4 sınıfları okutan sınıf öğretmenleri belirlenmiştir. Çalışma, Ankara ili merkezinde bulunan bir özel okulda yürütülmüştür. Çalışmaya gönüllü olarak 20 sınıf öğretmeni katılmıştır.

Şekil 1. Katılımcıların özellikleri

Katılımcılardan 1 öğretmenin mesleki kıdemini 5 yıl ve daha az olduğu, 1 öğretmenin ise 6-10 yıl arası olduğu belirtilmiştir. 7 öğretmen 11-15 yıl arasında görev yapmış, 4 öğretmen ise 16-20 yıl aralığında öğretmenlik görevi yapmıştır. 21 yıl ve üstünde öğretmenlik yapan öğretmen sayısı ise 7'dir. Katılımcı grubun son olarak okuttukları sınıf düzeyi incelenmiştir. Bu bölümde 1. sınıf düzeyini okutan 7 öğretmen, 2. sınıf düzeyini okutan 4 öğretmen, 3. sınıf düzeyini okutan 5 öğretmen ve 4. sınıf düzeyini okutan 4 öğretmen vardır. Katılımcıların özelliklerine ait grafikler, Şekil 1'de gösterilmiştir.

Veri Toplama Araçları

Araştırmada nitel verilerin toplandığı yarı yapılandırılmış görüşme formu kullanılmıştır. Bu veri toplama aracının özelliklerine ilişkin bilgiler aşağıda özetlenmiştir.

Yarı Yapılandırılmış Görüşme Formu

Araştırmada sınıf öğretmenlerinin farklı dil düzeylerine sahip ilkökul öğrencileri için Türkçe derslerinde farklılaştırılmış metinler kullanarak okunabilirliğin artırılmasına yönelik görüşlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaç doğrultusunda 20 sınıf öğretmeni adayının görüşleri yarı yapılandırılmış görüşme formu yardımıyla toplanmıştır. Görüşme formunun hazırlanmasında, öncelikle alan taraması yapılmış ve araştırmanın amacına uygun taslak sorular hazırlanmıştır. Aşağıdaki tabloda yarı yapılandırılmış görüşme formu, görüşme soruları ve araştırma soruları bağlantılı olarak verilmiş ve 2 eğitim bilimleri, 2 alan eğitimi uzmanı olmak üzere 4 öğretim üyesinin incelemesine sunulmuştur. Uzman görüşleri akabinde gerekli düzenlemeler yapılarak forma son hali verilmiştir.

Tablo 1.

Yarı yapılandırılmış görüşme formu maddeleri ve araştırma problemleri ilişkisi

Araştırma Soruları	Araştırma Problemleri
Soru 1 Öğrencilerin dil gelişimini desteklemek için ne tür çalışmalar yapılmasını önerirsiniz?	Sınıf öğretmenlerinin Türkçe derslerinde farklı düzeylere sahip metinlerin okunabilirlik düzeylerini artırmada kullandıkları yöntemler nelerdir?
Soru 2 Türkçe derslerinde, farklı dil düzeylerine sahip öğrencilerin okuyabilirliğini artırmak için neler yapılabileceğini düşünüyorsunuz?	
Soru 3 Farklı Türkçe düzeylerine sahip öğrenciler için hangi yöntemleri uyguluyorsunuz?	
Soru 4 Farklılaştırılmış eğitim yöntemini kullanıyor musunuz?	
Soru 5 Farklılaştırılmış çalışmalar uygulamak için hangi yöntemlerin uygulanmasını öneriyorsunuz?	
Soru 6 Farklılaştırılmış eğitim kaynak ve kılavuzlarının yeterliliği konusundaki görüşleriniz nelerdir?	Sınıf öğretmenlerinin farklılaştırılmış metinler kullanarak okunabilirliğin

Soru 7	Okunabilirlik düzeyleri farklılaştırılmış metinler kullanma konusundaki görüşleriniz nelerdir?	artırılmasına ilişkin görüşleri nelerdir?
Soru 8	Farklı düzeylerdeki öğrenciler için düzeylerine uygun Türkçe metinler hazırlama konusundaki görüşleriniz nelerdir?	
Soru 9	Nasıl bir uygulamanın farklılaştırılmış çalışmalar kullanma sıklığını artıracığını düşünüyorsunuz?	
Soru 10	Farklılaştırılmış Türkçe metinler hazırlamanın zorluklarının neler olduğunu düşünüyorsunuz?	
Soru 11	Sizce öğrencilerin Türkçe dersinde okuma düzeyine uygun farklılaştırılmış metinlerin kullanılmasının avantajları var mıdır?	Sınıf öğretmenlerinin Türkçe derslerinde farklılaştırılmış metinler kullanmasının avantajları nelerdir?
Soru 12	Sizce öğrencilerin Türkçe dersinde okuma düzeyine uygun farklılaştırılmış metinlerin kullanılmasının dezavantajları var mıdır?	Sınıf öğretmenlerinin Türkçe derslerinde farklılaştırılmış metinler kullanmasının dezavantajları nelerdir?

Tablo 1’de yarı yapılandırılmış görüşme formunun birinci bölümünde katılımcıların bilgileri yer almıştır, ikinci bölümde ise sınıf öğretmenlerinin görüşlerini tespit etmeye yönelik sorular bulunmaktadır. Öğretmenlerin farklılaştırılmış eğitim yöntemine ilişkin görüşleri, farklılaştırılmış metinler ve bu metinlerin farklı dil düzeylerine sahip öğrencilerin okunabilirlik düzeylerini artırmasına yönelik düşünceleri ve bu yöntemin uygulanmasının avantajları, dezavantajları, kolaylık ve zorluklarına ilişkin görüşlerini saptamayı amaçlayan sorular yer almaktadır.

Verilerin Toplanması ve Analizi

Görüşme yoluyla toplanan verilerin analizinde NVIVO 10 nitel araştırma programı ile içerik analizi kullanılmıştır. İçerik analizi birbirine benzeyen verileri belirli kavramlar ve temalar çerçevesinde bir araya getirmek ve bunları okuyucunun anlayabileceği bir biçimde düzenleyerek yorumlamaktır (Yıldırım ve Şimşek, 2006). İçerik analizi, belirli kurallara dayalı kodlamalarla bir metnin bazı sözcüklerinin daha küçük içerik kategorileri ile özetlendiği sistematik, yinelenebilir bir tekniktir (Büyüköztürk, Çakmak, Akgün, Karadeniz ve Demirel, 2017). Araştırmada geçerlilik ve güvenilirliği sağlamak için uzman incelemesi ve katılımcı teyidine başvurulmuştur.

Araştırma Etiği

Araştırma, 2007 yılı mart ayı 2594 sayılı Tebliğler Dergisinde yer alan “Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi” ile Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü’nün 22.08.2017 tarih ve E.12607291 sayılı “2017/25: Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri Genelgesi” kapsamında gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda çalışmanın gerçekleştirildiği ilkokulun müdürlüğünden araştırma izni alınmıştır. Kişisel Verileri Koruma Kanunu kapsamında, çalışmaya katılan öğretmenlerin görüşme formlarının gizliliği ve güvenliğine yönelik gerekli önlemler alınmıştır. Katılımcıların gizliliğini sağlayabilmek için Ö1, Ö2 şeklinde katılımcı sayısı kadar kodlama yoluna gidilmiştir. Ayrıca formlar araştırma haricinde üçüncü kişilerle paylaşılmayacaktır.

Bulgular

Araştırma sonucunda öğretmen görüşlerinden elde edilen bulgular aşağıda farklı başlıklar halinde sunulmuştur.

Dil Gelişimini Desteklemek

Dil gelişimini desteklemek için öneriler temasında katılımcıların görüşleri değerlendirilmiş ve belirtilen görüşler gruplandırıldığında 5 kategori ortaya çıkmıştır. Bu kategoriler Tablo 2’de gösterilmiştir.

Tablo 2.

Dildeki Gelişimi Geliştirmek

Tema	Kategori	n	f(%)
Dil Gelişim Önerileri	Kitap Okumak	15	33,3
	Sunum	12	26,6
	Oyun	6	13,3
	Günlük Tutma	6	13,3
	Grup Çalışmaları	6	13,3
Toplam		45	100

Tablo 2’de görüldüğü gibi dil gelişimini desteklemek için öğretmenlerin en fazla bahsettiği konu (n=15) “kitap okumak” olurken, “sunum” yapılması gerektiğine değinen öğretmen sayısı 12 belirlenmiştir. Dil gelişimi önerisi bu kategorilerden sonra sırasıyla “oyun” olarak belirten öğretmen sayısı 6 , “günlük tutma”, ve “grup çalışmaları” kategorileri aynı oranda (n=6) belirtilen kategoriler olmuştur.

Tüm katılımcıların dil gelişimi ile ilgili en çok kitap okumaktan bahsettiği görülmektedir. Kitap okumayı Ö12 kodlu katılımcı şöyle ifade etmektedir: “*Kitap okumak, öğrencilerin dil gelişimleri için öncelikle okuma-yazma ve anlama sürecinde döngüsel sürecin eş zamanlı ve koordineli ilerlemesini geliştirir. Anlama, yorumla ve sorgulamanın getirileri yanında kelime hazinelerini geliştir ve hayata geçirme olasılığı artar.*” Bu katılımcı görüşünden de anlaşılacağı üzere okumak, sunmak, günlük tutmak, oyun ve grup çalışmaları gibi etkileşimli etkinliklerde bulunmak sözlü ifade becerisini artırmaktadır denilebilir.

Farklı Dil Düzeylerinde Okuyabilirliği Artırma Yolları

Türkçe derslerinde, farklı dil düzeylerine sahip öğrencilerin okuyabilirliğini artırmaya yönelik katılımcıların görüşleri değerlendirildiğinde toplamda 7 kategori belirlenmiştir. Bu kategoriler Tablo 3’te belirtilmiştir.

Tablo 3.

Farklı Dil Düzeylerinde Okuyabilirliği Artırma Yolları

Tema	Kategori	n	f (%)
Farklı dil düzeylerinde okuyabilirliği artırma	Okuma Türleri	9	24,3
	Bireysel Çalışma	7	18,9
	Görsel Okuma	6	16,2
	Öğrenciyi Tanıma	5	13,5
	Cümle	4	10,8
	Tamamlama	4	10,8
	Sözcük Çalışmaları	4	10,8
Akran	2	5,4	
Değerlendirme			
Toplam		37	100

Tablo 3’ e göre tüm katılımcıların farklı dil düzeylerindeki öğrencilerin okuyabilirliğini artırmaya yönelik yapılabilecek çalışmalar sorulduğunda Tablo 3’te görüldüğü gibi en çok (n=15) “okuma türleri”nden bahsedilmiştir. Öğretmenler sesli okuma, hızlı okuma, heceleyerek okuma, anlamlı okuma, dijital okumalar gibi okuma türlerinin ve tekniklerinin yararından söz etmişlerdir. Daha sonra en çok belirtilen okuyabilirliği artırma yollarından “bireysel çalışmalar” ın yapılması gerektiği olmuştur

(n=7). Farklı dil düzeylerine sahip öğrencilerin okuyabilirliğini artırma için “görsel okuma” tekniği olduğunu belirten katılımcı öğretmen sayısı 6 olarak tespit edilmiştir. Farklı dil düzeylerine sahip öğrencilerin okuyabilirliğini artırma yolları olarak “cümle tamamla” çalışmalarının yapılmasını ve “sözcük çalışmaları” yapılmasını uygun gören katılımcı sayıları eşit (n=4) tespit edilmiştir. Bu tespitleri “akran değerlendirme” çalışmalarının yapılması görüşü izlemiştir (n=2).

Katılımcıların en çok üzerinde durduğu okuma türlerinin önemini vurgulayan katılımcılardan Ö1 şöyle yorum yapmıştır:

“Bireysel olarak kitap tavsiye etmek çok önemli. Bu, öğrenciyi tanıdıktan sonra daha da kolay oluyor. Kitapları bırakabileceklerini açıkça söylüyorum ama bunun nedenini mutlaka bulmalılar. Beğenmedilerse neden beğenmediler. Böylece öğrencilerim belli bir yere kadar okuyarak bir kitap hakkında fikirlerini dile getiriyorlar. Düşünme süreci başlamış oluyor. İrdeleyen bir okuyucu olmaya başlıyorlar. Sebep – sonuç ilişkisi kurmaları çok kıymetli benim için açıkçası.”

Katılımcılardan Ö10 ise şöyle yorum yapmıştır:

“Değişen günümüz teknolojisi ile birlikte çağın gereksinimlerini yakalamamız gerektiğini ve sanal okuma ortamlarında öğrenci düzeyine ve hazır bulunuşluğuna göre oluşturulmuş dijital okumalarla desteklenebileceğini düşünüyorum.”

Farklı Türkçe Dil Düzeylerine Sahip Öğrenciler İçin Uygulanan Yöntemler

Katılımcılarla farklı dil düzeylerine sahip öğrencileri için uyguladıkları yöntemler ile ilgili yapılan görüşmelerden elde edilen bulgular 4 farklı kategoride toplanarak Tablo 4’ te sunulmuştur.

Tablo 4.

Farklı Türkçe Düzeylerine Sahip Öğrenciler İçin Uygulanan Yöntemler

Tema	Kategori	n	f(%)
Farklı düzeylere uygulanan yöntemler	Farklılaştırılmış çalışmalar	14	42,4
	İstasyon tekniği	8	24,2
	Katlı öğretim tekniği	6	18,1
	Grup çalışmaları	5	15,1
	Toplam	33	100

Tablo 4’te katılımcıların farklı dil düzeylerine sahip öğrenciler için uyguladıkları yöntemler konusunda en çok (n=14) “farklılaştırılmış çalışmalar” üzerinde durduğu görülmüştür. Daha sonra en çok belirtilen yöntem ise “istasyon tekniği” olmuştur (n=8). Katlı öğretim tekniğini uyguladığını belirten katılımcı öğretmen sayısı n=6 olarak tespit edilmiştir. Bu yöntemleri “grup çalışmaları” yöntemi izlemiştir (n=5).

Katılımcıların en çok üzerinde durduğu yöntemin “farklılaştırılmış yöntemler” ve aynı zamanda “katlı öğretim” ile ilgili Ö19 kodlu katılımcı şöyle yorum yapmıştır:

“Etkinlik planları ve ödevlerde farklılaştırma yolunu tercih ediyorum. Özellikle: “Öğrenme sözleşmesi” ilgiye yönelik çalışmalarda öğrencilerime yaklaşık olarak altı görev sunarak seçim yapmalarını sağlıyorum. “Katlı Öğretim” ise hazır bulunuşluklarına göre katlara ayrılan öğrencilerimle bireysel çalışma imkanı sağlıyor. Böylece her öğrenci kendi hızında ilerleyerek ilgili katta çalışma yapma fırsatı buluyor.”

Farklaştırılmış Eğitim Kullanımı

Farklaştırılmış yöntemin kullanımı ile ilgili katılımcılarla yapılan görüşmede tüm katılımcıların farklaştırılmış eğitim yöntemini kullanıyor olduğu tespit edilmiş, Tablo 5’ te sunulmuştur.

Tablo 5.

Farklaştırılmış Eğitim Kullanımı

Tema	Kategori	n	f(%)
Farklaştırılmış Eğitim	Evet	20	100
Yönteminin Kullanımı	Hayır	0	0
		20	100

Görüşme yapılan özel okulun tüm katılımcılarının “Farklaştırılmış Eğitim yöntemi” kullandığı tespit edilmiştir (n=20). Katılımcılardan Ö6 farklaştırılmış eğitim yöntemi kullanmak konusunda şöyle yorum yapmıştır:

“Her öğrencinin kendi hızında ilerlemesine fırsat sağladığımı düşünüyorum.”

Farklaştırılmış Çalışma

Farklaştırılmış çalışmalar uygulamak için önerilen yöntemlerle ilgili görüşmelerden elde edilen öneriler 5 farklı kategoride Tablo 6’da sunulmuştur.

Tablo 6.

Farklaştırılmış Çalışmalar Uygulama

Tema	Kategori	n	f(%)
	Hazır bulunuşluk	9	24,3
Farklaştırılmış Çalışma Önerileri	İstasyon Tekniği	8	21,6
	Katlı Öğretim Tekniği	7	18,9
	Bireysel çalışmalar	7	18,9
	Bireysel Ajanda	3	8,1
	Öğrenme Sözleşmesi	3	8,1
	Toplam		37

Tablo 6’da farklaştırılmış çalışmalar uygulamak için katılımcıların en çok (N=9) “hazır bulunuşluk” konusunun üzerine durduğu görülmektedir. Daha sonra en çok belirtilen öneri (N=8) “istasyon tekniği” olmuştur. Farklaştırılmış çalışma önerisi olarak “katlı öğretim tekniği” ve “bireysel çalışmalar” yöntemini belirten katılımcı sayıları eşit (N=7) olarak tespit edilmiştir. Bu önerileri sırasıyla “bireysel ajanda” kullanımı ve “öğrenme sözleşmesi” önerileri izlemiştir (N=3). Katılımcıların en çok üzerinde durduğu kategori hazır bulunuşluk ile ilgili Ö4 kodlu katılımcı şöyle yorum yapmıştır:

“Öğrencilerin hazır bulunuşluk durumları çok iyi tespit edilmeli, ön bilgileri gözlenmelidir ve kayıt altına alınmalıdır. Ancak bu şekilde öğrenciler için farklaştırılmış çalışmalar hazırlanabilir. Hazır bulunuşluk düzeyi başlangıç noktasıdır.”

Farklaştırılmış Eğitim Kaynak ve Kılavuzların Yeterliliği

Farklaştırılmış eğitim kaynak ve kılavuzlarının yeterliliği ile ilgili katılımcıların görüşleri değerlendirilmiş ve belirtilen görüşler gruplandırıldığında 2 kategori ortaya çıkmıştır. Bu kategoriler Tablo 7’de gösterilmiştir.

Tablo 7.

Farklılaştırılmış Eğitim Kaynak Ve Kılavuzlarının Yeterliliği

Tema	Kategori	n	f(%)
Kaynak Yeterliliği	Yetersiz	20	95,2
	Öğretmen üretebilir.	1	4,8
Toplam		21	100

Tablo 7’de görüldüğü gibi tüm katılımcılar (n=20) farklılaştırılmış eğitim kaynağının “yetersiz” olduğunu belirtmiştir. Katılımcılardan birinin kaynaklar yetersiz olsa da öğretmenler kendileri (n=1) “üretebilir” şeklinde belirttiği ortaya çıkmıştır. Tüm katılımcıların üzerinde durduğu farklılaştırılmış eğitim kaynak ve kılavuzlarının yetersiz olduğu ile ilgili Ö9 kodlu katılımcı şöyle ifade etmektedir:

“Öğretmenlere bu süreçte çok iş düşüyor. Farklılaştırma yöntemlerini her öğretmen aynı kalite de planlama ve uygulama konusunda yeterli bilgiye ve donanıma sahip olamayabilir. Kesinlikle kaliteden ödün vermemek için uzmanlar tarafından titizlikle hazırlanmış çalışmalar olması gerektiğini düşünüyorum.”

Okunabilirlik Düzeyleri Farklılaştırılmış Metinler Kullanma

Okunabilirlik düzeyleri farklılaştırılmış metinler kullanma konusundaki katılımcı görüşleri değerlendirildiğinde 2 kategori ortaya çıkmıştır. Bu kategoriler Tablo 8’de gösterilmiştir.

Tablo 8.

Okunabilirlik Düzeyleri Farklılaştırılmış Metinler Kullanımı

Tema	Kategori	n	f(%)
Okunabilirlik düzeyleri farklılaştırılmış metinler	Verimli	19	95
	Okul Yönetimi tutumu	1	5
Toplam		20	100

Tablo 8’de görüldüğü gibi katılımcılar okunabilirlik düzeyleri farklılaştırılmış metinler kullanmanın (n=19) “verimli” olduğunu belirtirken, uygulamaların “okul yönetiminin tutumuna” bağlı olduğunu ifade eden öğretmen sayısının 1 olduğu saptanmıştır. Tüm katılımcıların okunabilirlik düzeyleri farklılaştırılmış metinler kullanmanın verimli olduğu görüşünde ortak fikirde oldukları görülmektedir. Bu durumu Ö10 kodlu katılımcı şöyle ifade etmektedir:

“Okunabilirlik düzeyi farklılaştırılmış metinler, öğrencinin bireysel ihtiyacına yönelik (ilgi, merak, öğretici vs.) hazırlandığı müddetçe çok fayda sağlayacağına inanıyorum.”

Farklı Düzeylerdeki Öğrencilere Türkçe Metinler Hazırlama

Farklı düzeylerdeki öğrenciler için Türkçe metinler hazırlama konusunda katılımcıların görüşleri değerlendirildiğinde 3 kategori belirlenmiştir. Bu kategoriler Tablo 9’da gösterilmiştir.

Tablo 9.

Farklı Düzeylerdeki Öğrenciler İçin Düzeylerine Uygun Türkçe Metinler Hazırlama

Tema	Kategori	n	f(%)
Farklı düzeylerde metinler hazırlama	Zaman gerektiriyor.	9	37,5
	Motivasyonu artırır.	8	33,3
	Düzeylerini artırır.	7	29,1
Toplam		24	100

Katılımcılara farklı düzeylerdeki öğrenciler için düzeylerine uygun Türkçe metinler hazırlama konusundaki görüşleri sorulduğunda en çok (n=9) “zaman gerektiriyor” olmasının üzerinde durduğu

görülmüştür. Daha sonra en çok belirtilen görüş ise (n=8) “motivasyonu artırır”dır. Bu kategorileri takip eden görüş “düzeylerini artırır”dır (n=7). Katılımcıların en çok üzerinde durduğu zaman gerektiği ile ilgili Ö16 kodlu katılımcı şöyle yorum yapmıştır:

“Öğrencilerin düzeylerine uygun metinleri kendilerinin seçmesi konusunda rehberlik edilmesi gerektiğini düşünüyorum. Doğrudan öğrenci kapasitesinin öğretmen tarafından değerlendirilerek seçilen etkinliğin öğrenciye sunulmasını doğru bulmuyorum. Bu bağlamda farklı düzeylerdeki öğrenciler için kolay, orta ve zor düzeylerdeki metinlerden yararlanılması, tipografik tasarım özelliklerine dikkat edilmesi, daha sonra kolay metinler yerine orta ve zor düzeydeki metinlerle okuma- anlama becerisinin gelişimine katkı sağlanması için çeşitliliği ve kaliteyi yüksek tutmak gerekiyor. Bunları sağlayabilmek adına çok fazla zamana ihtiyaç duyulmaktadır.”

Farklaştırılmış Çalışmalar Kullanma Sıklığını Artırmak

Nasıl bir uygulamanın farklılaştırılmış çalışmaların kullanma sıklığını artıracığı ile ilgili görüşlerinin sorulduğu katılımcılardan elde edilen bulgular 6 farklı kategoride incelenerek Tablo 10’da sunulmuştur.

Tablo 10.

Farklaştırılmış Çalışmaların Kullanma Sıklığını Artırma Yolları

Tema	Kategori	n	f(%)	
Farklaştırılmış çalışmaların kullanma sıklığını artırma	Uzman Desteği	7	23,3	
	Kaynakların Artırılması	6	20	
	Öğretmen Eğitimleri	6	20	
	Zaman	4	13,3	
	Meslektaş Arşivi	4	13,3	
	İstikrarlı Müfredat	3	10	
	Toplam		30	100

Tablo 10’da katılımcıların nasıl bir sistemin farklılaştırılmış çalışmaların kullanma sıklığını artıracığı ile ilgili en fazla (n=7) “uzman desteği” gerektiği görüşü tespit edilmiştir. Daha sonra en çok belirtilen “kaynakların artırılması” ve “öğretmen eğitimleri”nin artırılması gerektiği görüşleri eşit olarak saptanmıştır (n=6). Kullanım sıklığının artırılması için “zaman” gerektirdiği ve “meslektaş arşivi” kullanılmasını belirten katılımcı sayıları eşit (n=4) olarak tespit edilmiştir. Bu görüşleri “istikrarlı müfredat” olması gerektiği görüşü izlemiştir (n=3).

Katılımcıların en çok üzerinde durduğu uzman desteği ile ilgili Ö1 kodlu kullanıcı şöyle yorum yapmıştır:

“Doğru yaklaşım ve içeriklerden oluşan kaynakların sunulması ve tüm örneklerin profesyonel bir şekilde uzmanlar tarafından hazırlanmış olması gerektiğini düşünüyorum. Bir işi doğru yapmadıktan sonra işlevi yetersiz ve anlamsız kalacaktır. Uzmanlar tarafından layıkıyla yapılmalıdır.”

Farklaştırılmış Metinler Hazırlamanın Zorlukları

Öğretmenlerin farklılaştırılmış Türkçe metin hazırlamanın zorluklarının neler olduğu konusundaki görüşleri değerlendirildiğinde toplamda 4 kategori ortaya çıkmıştır. Bu kategoriler Tablo 11’de gösterilmiştir.

Tablo 11.

Farklaştırılmış Türkçe Metin Hazırlamanın Zorlukları

Tema	Kategori	n	f(%)
------	----------	---	------

Farklılaştırılmış metinler hazırlamanın zorlukları	Zaman Düzy Belirleme Kaynak Bulma	11 9 6	39,2 32,1 21,4
	Zorluk yoktur	2	7,1
Toplam		28	100

Katılımcıların farklılaştırılmış Türkçe metin hazırlama konusundaki yaşadıkları zorluklar Tablo 11’de görüldüğü şekilde katılımcılar en çok (n=11) “zaman” ayırabilme zorluğunu belirtilirken “düzy belirleme” konusunu zorluk olarak belirten öğretmen sayısı 9’dur. Zorlukların “kaynak bulma” olduğunu belirten katılımcı sayısı 6 olarak tespit edilmiştir. Zorluk “yoktur” şeklinde görüş bildiren öğretmen sayısı ise 2 olarak belirlenmiştir. En çok zaman gerektiren hususun hazırlık olduğunu belirten katılımcılar arasından Ö9 kodlu öğretmen şöyle ifade etmiştir:

“Bu konuda bilgi birikiminizin ve tecrübenizin olması gerekiyor. Zaman alacağı için, öğretmenlere bu konuda çok iş düşüyor. Yeterli zamanın olmaması ve uygulama zorluğu da bu süreci zorlaştıran sebepler arasında...”

Farklılaştırılmış Metinlerin Kullanılmasının Avantajları

Öğrencilerin Türkçe okuyabilme düzeylerine uygun farklılaştırılmış metinlerin kullanmanın avantajları ile ilgili bulgular öğretmen görüşleri incelenerek Tablo 12’de 4 kategori olarak belirtilmiştir.

Tablo 12.

Farklılaştırılmış Metin Kullanmanın Avantajları

Tema	Kategori	n	f(%)
Farklılaştırılmış metinler kullanmanın avantajları	Başarıyı artırır.	13	48,1
	Okuma alışkanlığını artırır.	6	22,2
	Motivasyonu artırır.	4	14,8
	İlgi çeker.	4	14,8
Toplam		27	100

Tüm öğretmenler öğrencilerin Türkçe okuyabilme düzeylerine uygun farklılaştırılmış metinlerin kullanılmasının avantajları olduğunu belirtmiştir. Tablo 12’de görüldüğü gibi en çok (n=13) “başarıyı artırır” avantajının olduğu görüşü tespit edilmiştir. Avantaj olarak “okuma alışkanlığını artırır” kategorisindeki katılımcı sayısı n=6 olarak belirlenmiştir. Sırasıyla “motivasyonu artırır” ve “ilgi çeker” görüş sayısı eşit n=4 olarak belirlenmiştir. Tüm katılımcıların avantajlarla ilgili en çok başarıyı artırdığını belirttiği görülmektedir. Bu durumu Ö16 kodlu katılımcı şöyle ifade etmektedir:

“Başarı artar. Farklılaştırılmış metinlerle karşılaşan öğrenciler, süreç içinde yazın ürünleri aracılığıyla öğrendiği bilgileri kullanarak kendini, çevresini tanımaya, dünyayı anlamaya, yorumlamaya çalışır. Empati kurma, kavramsal anlayış, eleştirel ve üst düzey düşünme becerilerini kullanma düzeyleri artar.”

Farklılaştırılmış Metinlerin Kullanılmasının Dezavantajları

Öğrencilerin Türkçe okuyabilme düzeylerine uygun farklılaştırılmış metinler kullanmasının dezavantajları olup olmadığı var ise bunların neler olduğunu sorulduğu görüşmede belirtilen kategoriler incelenerek Tablo 13’te 3 kategori olarak belirtilmiştir.

Tablo 13.

Farklılaştırılmış Metin Kullanmanın Dezavantajları

Tema	Kategori	n	f(%)
------	----------	---	------

Farklılaştırılmış metinlerin dezavantajları	Yoktur	16	80
	Öğrencide yetersizlik duygusu	2	10
	Metin kalitesi	2	10
Toplam		20	100

Tablo 13'te de görüldüğü gibi farklılaştırılmış metinler kullanmanın dezavantajı "yoktur" görüşünü 16 kişi bildirirken, diğer katılımcılar "öğrencide yetersizlik duygusu" yaratabileceği ve "metin kalitesi" nin dezavantaj olabileceği görüşünü eşit (n=2) sayıda ifade etmiştir. Dezavantajlarla ilgili metin kalitesi kategorisinden Ö9 kodlu katılımcı şöyle söz etmiştir:

"Öğretmen deneyiminden kaynaklı, uygulama zorlukları olması, seviyelere uygun doğru metinlerin hazırlanmaması, yetersiz kaynaklar ve tekniklerin doğru kullanılmaması farklılaştırma sürecini dezavantajlı hale getirebilir."

Öğrencide yetersizlik duygusundan ise Ö2 kodlu katılımcı şöyle ifade etmiştir:

"Bazı duyarlı ve hassas öğrenciler alt seviyelerde çalışırken üzüyorlar. Bir sonraki basamağı da almak istiyorlar ve yapamıyorlar da alıyorlar. Yetersizlik duygusu oluşabilir. Öğretmenin görevi burada çabayı kırmadan öğrencinin bir üst aşamasına çıkmasını sağlamak. Açıkça hedefler konulursa ve bu konuda birlikte çalışılırsa öğrenci mutlaka bir üst seviyeye geçer. Hem öğretmen hem de öğrenci için sabırlı ve azimli olmak çok önemli. Bir de öğretmenin başarı beklentisinin öğrenciyi çok güdülediğini düşünüyorum. Biz pes etmemeliyiz ve öğrencilerimize inanmalıyız."

Katılımcılara sözü geçen sorular dışında eklemek istedikleri noktalar olup olmadığı sorulmuştur. 4 katılımcı bu soruya cevap vermiştir. Soruya yanıt veren 4 katılımcıdan tamamı farklılaştırılmış eğitim yönteminin düzenli olarak Türkçe derslerinde metin hazırlamada kullanılmasının daha çok zamana ihtiyacı olduğunu belirtmişlerdir. Örneğin Ö3 kodlu katılımcı şöyle ifade etmiştir:

"Kaynaklar artmadıkça, okullarda metin yazma alanında çalışan bir komite oluşturulmadıkça ve metin örneklerinin bulunduğu bir dijital kütüphane oluşana kadar sistemli bir şekilde Türkçe derslerine farklı düzeylerde metinler hazırlanabileceğini düşünmüyorum. Birkaç defa uyguluyoruz, uyguluyoruz diyorum. Çünkü vakit yok. Herkes çok yoğun ve bu çok sabır ve zaman gerektiren bir çalışma."

Ö5 kodlu katılımcı ise şu şekilde ifade etmiştir:

"Hiçbirimiz bu konuda yeterli bilgiye sahip değiliz. Bu konuda eğitimler verilmesi gerektiğini ve uzmanlık alanı gerektirdiğini düşünüyorum. Yetkin birinin hazırladığı metinleri kullanmayı tercih ederim."

Sonuç, Tartışma ve Öneriler

Bu çalışmada Ankara il merkezinde bir özel ilkokulda görev yapan 20 öğretmenin farklılaştırılmış metinlerle okuduğunu anlamının artırılması hakkındaki görüşleri incelenmiştir. Katılımcıların görüşleri incelendiğinde öncelikle farklı dil düzeylerindeki öğrenciler için çeşitli metin örnekleri içeren kaynak ve kılavuzlara ihtiyaç olduğu sonucu ortaya çıkmıştır. Çalışmada ortaya çıkan bir başka nokta ise farklılaştırılmış eğitim yöntemini okulun tüm öğretmenlerinin kullandığı; fakat öğrencilerin düzeyine göre Türkçe derslerinde metinlerin farklılaştırılması konusunda daha donanımlı ve bilinçli olma gereksinimi duydukları saptanmıştır. Farklılaştırılmış öğretimde, öğrencilerin hazır bulunuşluk, ilgi ve öğrenme stillerine göre içerik, süreç ve ürün sistematik olarak farklılaştırılır. Bunu yapabilmek için çeşitli öğretim-öntem ve stratejileri işe koşulur (Tomlison, 2001). Katılımcılar amaca uygun ve profesyonel olarak metin hazırlama konusunda yeterli olamayabileceklerini, bu konuda uzman desteğinin gerektiğini ifade etmişlerdir. Sonuçlar değerlendirildiğinde farklılaştırılmış metinler oluşturmanın zorluklarının olması ortaya çıkmıştır. Ne kadar verimli ve başarıyı artıracak bir yaklaşım

olsa da düzeylere uygun bireysel veya grup metinlerinin hazırlanmasının çok vakit alacağı görüşü ortaya çıkmıştır. Katılımcıların sınıf öğretmenlerinin her sınıf düzeyinde farklılaştırılmış eğitim kullandıklarına ve farklılaştırılmış eğitimin faydalı bir eğitim yöntemi olduğuna inandıkları görülmüştür. Farklılaştırılmış öğretim öğrencilerin ön bilgi, ilgi, öğrenme stilleri gibi farklı bireysel özelliklerini kabul eden, bu özelliklere uygun tasarımlar geliştirerek her bireye başarılı olma fırsatı tanıyan ve öğrenme sürecinde öğrencilerin öz- düzenleme, problem çözme, iletişim kurma ve biliş ötesi becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir öğrenme tasarımıdır (Heacox, 2002). Çalışmadan ortaya çıkan en önemli sonuçlar; farklılaştırılmış Türkçe metinler içeren kaynak ve kılavuzların olmadığı, öğretmenlerin kendilerini bu konuda yeterli görmediklerini ve doğru bir amaca hizmet etmek için metinlerin uzmanlar tarafından hazırlanmış olması gerektiği, bu alanda eğitimlerin sağlanması gerektiği ve yetkili ve bilinçli kişiler olunması gerektiği şeklinde ifade edebilir.

Çalışma sonuçlarına dayandırılarak ortaya çıkan öneriler;

- Farklı sınıf ve dil düzeylerine sahip öğrenciler için kullanılmak üzere farklılaştırılmış Türkçe metinler içeren kaynak ve kılavuzların artırılması gerekmektedir.
- Farklı öğrenci düzeyleri için farklılaştırılmış Türkçe metin yazma konusunda öğretmen eğitimleri verilmesi gerekmektedir.
- Farklı dil düzeyleri için öğretmenlere Türkçe metin hazırlama alanında bir uzmanlık eğitimi sağlanması gerekmektedir.
- Öğretmenlerin farklılaştırılmış metin örneklerine ulaşabilecekleri/paylaşabilecekleri dijital bir kütüphane/arşiv oluşturulması gerekmektedir,
- Bu konuda çok sayıda öğrenci ile deneysel çalışmalar yapılmalıdır.

Yazarların Katkı Oranı

Birinci yazarın katkı oranı %70 ikinci yazarın katkı oranı % 30'dir.

Çıkar Çatışması

Yazarlar arasında çıkar çatışması oluşturabilecek herhangi bir durum bulunmamaktadır.

Açıklama: Bu çalışma Hacettepe Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü Tarafından 2020-2021 Eğitim Öğretim Yılında Tezsiz Yüksek Lisans Programında bitirme projesi olarak kabul edilmiştir.

Kaynaklar

- Ateşman, E. (1997). Türkçede okunabilirliğin ölçülmesi. *Ankara Üniversitesi TÖMER Dil Dergisi*, 58, 171-174.
- Bauman, J. F. (1986). Effect of rewritten content textbook passages on middle grade students' comprehension of main ideas: Making the inconsiderate considerate. *Journal of Reading Behavior*, 18(1), 1-21.
- Bezirci, B. ve Yılmaz, A. E. (2010). Metinlerin okunabilirliğinin ölçülmesi üzerine bir yazılım kütüphanesi ve Türkçe için yeni bir okunabilirlik ölçütü. *DEÜ Mühendislik Fakültesi Fen Bilimleri Dergisi*, 12 (3), 49-62.
- Britton, B. K., Woodward, A. and Binkley, M. (1993). *Learning from textbooks theory and practice*. Lawrence Erlbaum Associates Publishers.
- Büyükoztürk, Ş. Kılıç Çakmak, E. Akgün, Ö. Karadeniz, Ş. ve Demirel, F. (2012). *Bilimsel araştırma yöntemleri*. Ankara: Pegem Akademi.

- Creswell, J.W. (2013). *Nitel araştırma yöntemleri: Beş yaklaşıma göre nitel araştırma ve araştırma deseni*. (Çev. Ed. M. Bütün ve S. B. Demir). Ankara: Siyasal Yayın Dağıtım.
- Çetinkaya, G. ve Uzun, L. (2011). Türkçe ders kitabındaki metinlerin okunabilirlik özellikleri. H. Ülper (Ed.), *Türkçe ders kitabı çözümlenmeleri içinde* (ss. 141- 156). Ankara: Pegem Yayınları.
- Dubay, W. H. (2004). *The principles of readability*. (ERIC Document Reproduction Service No. ED490073) <https://files.eric.ed.gov/fulltext/ED490073.pdf> adresinde mayıs 2021 de erişilmiştir.
- Heacox, D. (2002). *Differentiating instruction in the regular classroom*. Free Spirit Publishing. Creative Education, Vol.10 No.3.
- Karatay, H., Bolat, K.K. ve Güngör, H. (2013). Türkçe ders kitaplarındaki metinlerin okunabilirlik ve anlaşılabilirliği. *The Journal of Academic Social Science Studies*, 6(6), 603-623.
- Kintsch, W. (1988). The role of knowledge in discourse processing: A construction- integration model. *Psychological Review*, 95 (2), 163-182.
- Merriam, S.B. (2013). *Nitel araştırma: desen ve uygulama için bir rehber* (Çev. Ed. S. Turan). Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2007). *Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul ve Kurumlarda Yapılacak Araştırma ve Araştırma Desteğine Yönelik İzin ve Uygulama Yönergesi (2007 yılı mart ayı) ” 2594 sayılı Tebliğler Dergisi*. <http://tebligler.meb.gov.tr/index.php/tuem-sayilar/viewcategory/71-2007> adresinden 15.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2017). *Millî Eğitim Bakanlığı Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 22.08.2017 tarih ve E.12607291 sayılı “2017/25: Araştırma, Yarışma ve Sosyal Etkinlik İzinleri Genelgesi”*. yetgitek.meb.gov.tr adresinden 14.05.2021 tarihinde erişilmiştir.
- Österholm, M. (2006). Characterizing reading comprehension of mathematical texts. *Educational Studies in Mathematics*, 63(3), 325-346. doi: 10.1007/s10649-005- 9016-y.
- Tomlinson, C. A. (2001). *How to differentiate instruction in mixed-ability classrooms*. Alexandria, VA: Association for Supervision and Curriculum Development.
- Türkçe Okunabilirlik. (2020). *Türkçe okunabilirlik indeksi*.<http://okunabilirlikindeksi.com/> adresinden Mayıs 2020 tarihinde erişilmiştir.
- Yıldırım, R. (2002). *Yaratıcılık ve yenilik*. Ankara: Sistem Yayıncılık.
- Yıldırım, A. ve Şimşek, H. (2006). *Sosyal bilimlerde nitel araştırma yöntemleri (6. baskı)*. Ankara: Seçkin Yayıncılık.
- Yin, R. K. (2003). *Case study research: Design and methods (3rd Ed.)*. Thousand Oaks, CA: Sage.

Extended Abstract

Introduction

This paper aims to evaluate contributions made to students' language development by preparing differentiated texts in elementary school Turkish classes and to analyse the views which are capable of serving to the purpose. The data to be obtained at the end of the study will guide elementary school teachers in terms of the suitability and adequacy of the levels of differentiated texts for use in Turkish classes. Teachers' consideration of the issue and the views suggested by them will offer guidance in preparing/obtaining differentiated texts and in producing practical and convenient solutions.

The Research Problem:

What views do elementary school teachers have in relation to increasing readability by using differentiated texts in Turkish classes?

Sub-problems:

- What methods do classroom teachers use in increasing the readability levels of texts of different levels in Turkish classes?
- What views do classroom teachers have in relation to increasing readability by using differentiated texts in Turkish classes? What views do classroom teachers have in relation to the advantages of using differentiated texts in Turkish classes?
- What views do classroom teachers have in relation to the disadvantages of using differentiated texts in Turkish classes?

Method

Research Model

This study was conducted in qualitative research model and in the design of a case study.

Working Group

Criterion sampling- a method of purposeful sampling- was used in forming the wording group. In this context, being a teacher who taught the 1st-4th graders was the criterion set in determining the participants. The research was conducted in a private school located in the city centre in Ankara. 20 classroom teachers in total participated in the research on the basis of volunteering.

Data Collection Tools

This study aims to determine classroom teachers' views on increasing readability by using differentiated texts in Turkish classes for primary school students of differing language levels. For our purposes, 20 prospective classroom teachers' views were collected by means of semi-structured interview forms. First the relevant literature was reviewed in preparing the form and thus, the drafts for questions were created. The interview form- which contained the interview questions and research questions in combination and which is shown in the Table below- was shown to 4 lecturers 2 of whom were experts in educational sciences and 2 of whom were experts in field education to receive their expert opinion. After obtaining the expert opinion, the necessary regulations were made and the final shape was given to the form.

Data Collection and Analysis

The NVIVO 10 qualitative study programme and content analysis were used in analysing the research data. Expert analysis and participants' confirmation were consulted to attain the validity and reliability in the research.

Research Ethics

The research was done in accordance with "Regulation for Permission for and Implementation of Research to be Done in Schools and Institutions under the Roof of the Ministry of National Education" available in the Journal of Notifications number 2594 of the year March 2007 and with "2017/25: Circular Letter for Research, Competitions and Social Activities" bearing the date 22.08.2017 and the number E.12607291 issued by Directorate General for Innovation and Educational Technologies. Besides, the necessary permission was also received from the administration of the elementary school where the research was conducted. The precautions for the confidentiality and safety of the teachers' interview forms were taken within the scope of the law on the protection of personal data. Codes such as Ö1, Ö2 and so on were used in coding the participants for confidentiality purposes. The forms will not be shared with third parties, either.

Findings

The argument "primarily teachers should have adequate time and students' readiness as well as areas of interest and their skills should be determined, and texts prepared by experts should be available so as to raise students' levels of comprehension through Turkish texts" was reached in terms of preparing texts for differing levels by considering the participants' views. They explained the ways of increasing the frequency of using differentiated texts in such key words as "expert support", "increasing the resources", "sessions of teacher training", "time", colleagues' archive" and "stable curriculum". It was found that 55% of the participants said that preparing texts suitable to students' levels required time and that it was challenging. 65% of them, on the other hand, emphasised that differentiated texts offered advantages in increasing achievement while 35% stated that expert support was needed to increase the frequency of using such texts.

Conclusion, Discussion and Recommendations

This study analysed the views on increasing students' reading comprehension through differentiated texts stated by 20 teachers who taught in a private school located in Ankara city centre. The analysis of the views demonstrated that resources and guides containing various sample texts were needed for students of differing language levels. Another finding obtained was that all the teachers in the school used differentiated education method but that they needed to be more equipped and more conscious in differentiating the texts. Differentiated instruction is systematically differentiated in content, in process and in outcome according to students' readiness, interests and learning styles. Various methods and strategies of teaching are employed in doing it (Tomlison, 2005). The participants stated that they might not be competent in professionally preparing texts which serve to the purpose. An evaluation of the results obtained showed that there were difficulties in preparing such texts. The view that texts for individuals and for groups suiting to levels would take too much time- even though it was an efficient and achievement raising approach- emerged. The participants also suggested that platforms open to access such as digital libraries or teachers' archive through which studies would be shared and obtained and which would offer wealth of materials should be created- a result which was remarkable. The elementary school teachers included in the study were found to use differentiated education for each grade level and to believe that it was a beneficial method of instruction. It is a learning design which considers students' individual characteristics such as prior knowledge, interests and learning styles; which gives individuals the opportunity to achieve success and which aims to develop their self-regulatory, problem-solving, communication and metacognitive skills by developing designs consistent with their characteristics (Heacox, 2002). The most significant results obtained in the study were that there were no resources or guides which contained differentiated Turkish text, that the teachers did not

consider themselves competent in this respect and therefore such texts should be prepared by experts, that they should be offered training in the area and that there should be authorized and conscious people to do all this.

The recommendations to be made at the end of the study are as in the following:

- Resources and guides which contain differentiated Turkish texts for use with students of differing grade levels and language levels should be increased.
- Teachers should be offered training in preparing differentiated Turkish texts suitable to different language levels.
- Expertise education in preparing differentiated Turkish texts for differing language levels should be offered to teachers.
- Digital libraries/archives through which teachers can reach or share differentiated text samples should be created.
- Experimental studies with the participation of a great number of students should be conducted.